

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1993-1994

6 JUNI 1994

ONTWERP VAN DECREET

**houdende bepalingen tot begeleiding van
de aanpassing van de begroting 1994**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Huisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Landinrichting
uitgebracht door de heer J. Devolder
(Hoofdstuk V — Monumenten en Landschappen)**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer F. Van den Eynde.

Vaste leden : de heren P. Breyne en M. Olivier, mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche en de heren J. Van Eetvelt en R. Van Rompaey ;

de heren J. De Mol, J. Leclercq, J. Timmermans en I. Verleyen ;

de heren W. Cortois, J. Devolder en F. Vermeiren ;

de heer F. Van den Eynde ;

de heer J. Caudron ;

mevrouw M. Vogels.

Plaatsvervangers :

de heren J. De Seranno, B. Vandendriessche, M. Van der Poorten, G. Vanleenhove en J. Van Looy ;

de heren M. Bourgois en F. Dielens, mevrouw L. Maximus en de heer J. Vande Lanotte ;

de heren G. Anthuenis, V. Vautmans en R. Wierinckx ;

de heer R. Van Wallegghem ;

de heer M. Capoen ;

mevrouw V. Dua.

Zie :

549 (1993-1994)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nrs. 2 en 3 : Amendementen
- Nr. 4 : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken
- Nr. 5 : Verslag namens de Commissie voor Economie, Energie, Landbouw en Werkgelegenheid
- Nr. 6 : Verslag namens de Commissie voor Financiën en Begroting

INHOUD**HOOFDSTUK V — Monumenten en Landschappen****— Bevoegdheden van de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming**

1. Procedure	4
2. Stemming	6
3. Algemene bespreking	7
1. Toelichting door de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Bui- tenlandse Handel en Staatshervorming over de aan de Commissie toege- wezen artikelen	
2. Bespreking	8
4. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen	11
5. Artikel gewijzigd door de Commissie	13

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting besprak op 31 mei 1994 het Hoofdstuk V — Monumenten en Landschappen (Artikelen 12 en 13) van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1994 en bracht hierover een stemming uit op 31 mei 1994.

1. PROCEDURE

Alvorens de behandeling van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1994, aan te vatten, ontspint zich in de commissie een ruim proceduredebat tussen de heren J. De Mol, J. Devolder, L. Barbé, F. Van den Eynde, J. Timmermans en minister J. Sauwens.

Bovenvermelde leden protesteren met klem tegen de opname in het ontwerp van decreet, van bepalingen die geen enkele budgettaire of fiscale impact hebben op de begroting. Zij dringen aan op de opsplitsing van het ontwerp van programmadecreet.

De heer J. De Mol stelt vast dat de minister opnieuw een v.z.w. wil oprichten via artikel 12 van het ontwerp-decreet. Hij dringt erop aan dat de voorzitter van de Vlaamse Raad bij de Vlaamse regering erop zou aandringen om in de toekomst aan het uitgebreid Bureau van de Vlaamse Raad de inhoud van het ontwerp van decreet vooraf mede te delen, met het oog op een gezamenlijk overleg. Hij betreurt deze handelwijze, ondanks de reeds eerder geformuleerde reserves ter zake, onder meer bij de behandeling van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994 (Stuk 415 (1993-1994) — Nr. 13, blz. 10 tot 14) en Stuk 19-B (1993-1994) — Nr. 4-E, blz. 21 tot 23).

De heer J. Devolder stelt vast dat de v.z.w. Stichting Vlaams Erfgoed” reeds via artikel 12 wordt betoelaagd en zelfs nog niet is opgericht.

De minister repliceert als volgt. Hij wijst erop dat het thans voorliggende ontwerp de uitvoering is van de aangepaste begroting 1994. De niet-goedkeuring van artikel 12 getuigt van enige inconsequentie, vermits de begrotingsaanpassing 1994 reeds is goedgekeurd. Hij verduidelijkt dat bij de opmaak van de begroting 1994 van het Vlaamse Gewest inzake de oprichting van een Vlaamse trust een principieel akkoord werd bereikt dat voorzag in een werkingsbedrag van 15 miljoen frank, ingeschreven in PR. 62.2 — Monumenten en Landschappen, op basisallocatie 33.05 „Subsidie aan de v.z.w. Stichting Vlaams Erfgoed”.

De minister dringt aan op de verdere behandeling van het ontwerp van decreet. Hij wijst erop dat het om een eerder bescheiden bedrag gaat en beklemtoont de nood aan een adequate beheersstructuur voor de vrijwaring van het erfgoed dat geen eigenaar meer heeft en waarvan de eigenaar het behoud niet kan verzekeren. In heel wat van de ons omringende landen is een dergelijke onthaalstructuur al decennia gemeengoed. Vele restauratiedossiers kunnen niet afgehandeld worden. Vele verenigingen bekommeren zich wel — veelal op lokaal vlak — om de beheersproblematiek van een monument en landschap, doch de nood aan meer georganiseerde structuren is groot.

De Koning Boudewijnstichting onderkende het probleem reeds in 1980 en pleitte voor de oprichting van een onthaal-

structuur. Ze suggereerde dat de overheid zo'n onthaalstructuur jaarlijks zou betoelagen, om zo een deel van de werkingskosten op te vangen'.

De minister stelt dat de beheersvorm van een V.Z.W. moet toelaten flexibel in te spelen op de noden van een samenwerkingsverband met de privé-sector. Een pararegionale is te stroef. Hij merkt op dat op 23 maart 1994 de Vlaamse regering zich akkoord verklaarde met het principe van de oprichting van een Stichting Vlaams Erfgoed, die onverminderd de opdrachten van het Bestuur Monumenten en Landschappen en complementair eraan, voor de valorisatie van het bouwkundig en landschappelijk patrimonium zou moeten instaan. Via een Rollend Fonds zou deze V.Z.W. Stichting Vlaams Erfgoed aldus schenkingen en legaten kunnen ontvangen, roerende en onroerende goederen restaureren en opnieuw vervreemden.

De statuten van de Stichting Vlaams Erfgoed v.z.w., zullen na goedkeuring van het voorliggende ontwerp van decreet, goedgekeurd worden door de Vlaamse regering. Daarenboven heeft de Vlaamse regering tien ambtenaren aangewezen als haar vertegenwoordigers en haar goedkeuring gehecht aan de aanstelling van twee commissarissen bij de Stichting, respectievelijk voorgedragen door de Vlaamse minister bevoegd voor Financiën en de Vlaamse minister bevoegd voor monumentenzorg. In functie van het algemeen belang en een correcte toepassing van de wetgeving wordt ten behoeve van deze commissarissen in het jaarlijks subsidiebesluit een veto-recht ingeschreven. De minister weerlegt dat het niet zo maar om de oprichting van een V.Z.W. gaat. De goedkeuring van artikel 12 moet de continuïteit waarborgen in de monumentenzorg.

De heren L. Barbé en F. Van den Eynde loven de minister voor de oprichting van een „National Trust” inzake monumentenzorg. Nochtans geven zij uiting, hierin bijgetreden door de heer J. De Mol, aan hun argwaan met betrekking tot de oprichting van een V.Z.W. via het voorliggende ontwerp van decreet.

De heer L. Barbé refereert naar de uitvoerige en grondige gedachtenwisseling die inzake de problematiek van de decretaal te regulariseren v.z.w.'s reeds werd gevoerd in de Subcommissie voor Financiën en Begroting (Stuk 394 (1992-1993) – Nr. 1). Daarenboven werd mede tengevolge hiervan door de heer J. Taylor C.S. een voorstel van decreet ingediend houdende regularisatie van de toetreding van de Vlaamse regering tot verenigingen zonder winstgevend doel (Stuk 465 (1993-1994) – Nrs. 1 en 2).

Uit de gedachtenwisseling in de Subcommissie voor Financiën en Begroting (Stuk 394 (1992-1993) – Nr. 1, blz. 47) blijkt afdoende dat de leden van de Vlaamse regering in de toekomst geen v.z.w.'s zonder decretale grondslag mogen oprichten. Aan de oprichting van een V.Z.W. dient een afzonderlijke decretale grondslag verleend. Hij betreurt de onorthodoxe handelwijze van de minister.

1 „Witboek van het Cultureel Onroerend Erfgoed”, Koning Boudewijnstichting, 1980.

Hierop herinnert de heer J. De Mol aan de in deze commissie reeds eerder gevoerde gedachtenwisseling over de oprichting van een andere V.Z.W. door de minister, namelijk de V.Z.W. „Stichting Monumenten- en Landschapszorg” (Stuk 19-B (1993-1994) – Nr. 4-E, blz. 21 tot 23). Ook toen rezen er kritische bedenkingen in deze commissie, vermits het een V.Z.W. betrof, waarvan het bestuur bestaat uit personen die een bestuursfunctie uitoefenen bij de Administratie van Monumenten en Landschappen. Zal het anders zijn bij de Stichting Vlaams Erfgoed V.Z.W. ? Quid met een mogelijk gevaar van belangenvermenging en de parlementaire controle hierop ?

De minister betreurt de argwanende opstelling van sommige leden. Een vergelijking van de v.z.w. Stichting Monumenten en Landschappen met de Stichting Vlaams Erfgoed V.Z.W. is niet dienstig. De oprichting van de Stichting Vlaams Erfgoed V.Z.W. is decretaal geregeld. Aan de uitwerking van het concept gingen een lange voorbereiding en een gunstig advies van de MINA-raad vooraf.

De minister herinnert eraan dat er zich vaak beheersproblemen stellen voor het erfgoed dat geen eigenaar meer heeft of waarvan de eigenaar het behoud niet kan verzekeren. Hiertoe biedt de Stichting Vlaams Erfgoed V.Z.W. een oplossing. De minister benadrukt dat er in de ons omringende landen reeds jaren een dergelijke beheersstructuur is uitgebouwd (o.m. Nederland, Wales, Engeland, Schotland, Frankrijk en Zwitserland). De beheersstructuur van de Stichting Vlaams Erfgoed V.Z.W. leunt nauw aan bij deze van de „National Trusts”. Hij benadrukt dat hij ter dege rekening heeft gehouden met de door de Raad van State in zijn advies van 26 april 1994 geformuleerde kritische opmerkingen (Stuk 549 (1993-1994) – Nr. 1, blz. 58) met betrekking tot artikel 12.

De heer J. Timmermans wijst erop dat een gelijkaardige discussie zich eveneens stelde bij de bespreking van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994 met betrekking tot Hoofdstuk XVII – Ruimtelijke Ordening (Stuk 415 (1993-1994) – Nr. 13, blz. 10 tot 14). Hij informeerde zich ter zake bij de Vlaamse Raad. Uit de ingewonnen informatie blijkt dat de heer L. Vanvelthoven bij brief van 16 november 1993 de minister-president verzocht om de inhoud van het ontwerp van programma decreet voorafgaandelijk mede te delen. Nochtans is er tot op heden nog geen artikel uit het ontwerp van programmadecreet gelicht.

De heer L. Barbé stelt vast dat het Bureau ter zake geen standpunt innam. Het behoort aan de leden van de commissie toe om soeverein te beslissen over het lot van de bepalingen opgenomen in het ontwerp van programmadecreet. Vermits er geen consensus is over de te volgen werkwijze in commissie wordt er gestemd over het voorstel geformuleerd door de heren J. De Mol, J. Devolder, L. Barbé en F. Van den Eynde, dat het Bureau van de Vlaamse Raad aan de Vlaamse regering verzoekt om het ontwerp van programmadecreet op te splitsen en er artikel 12 uit te lichten.

2. STEMMING

De commissie verwerpt met 7 stemmen tegen 4 stemmen voor, bij 2 onthoudingen het voorstel om aan de Vlaamse regering de opsplitsing te vragen van dit ontwerp van programmadecreet. Na dit proceduredebat stelt de heer F. Van den Eynde voor om de toelichting te aanhoren van de heer

J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over Hoofdstuk V — Monumenten en Landschappen (Artikelen 12 en 13).

3. ALGEMENE BESPREKING

1. Toelichting door de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming over de aan de Commissie toegewezen artikelen

De minister licht de relevante artikelen (12 en 13) van Hoofdstuk V — Monumenten en Landschappen als volgt toe.

De minister merkt op dat, zoals reeds vermeld in de Beleidsverklaring „Een Vlaams Monumenten- en Landschapsbeleid” van mei 1992,, een oud gebouw zichzelf tegen verkrotting beschermt door er een nieuwe, actuele bestemming aan te geven. Het geïntegreerde behoud van de cultuurwaarden verhoogt daarenboven de kwaliteit van het leefmilieu. Diverse monumenten lenen zich echter ofwel niet onmiddellijk tot een actuele bestemming, ofwel heeft de bijvoorbeeld als eigenaar optredende lokale overheid niet de empirische kennis in huis om dergelijke projecten tot een goed einde te brengen. Daar de valorisatie van dit erfgoed via reïntegratie in de samenleving niet tot opdrachten van de administratie behoort, stelt zich duidelijk de nood aan een complementaire onthaalstructuur naar het type van de buitenlandse Nationale Trusts. Het Kasteel Beaulieu wordt door de Vlaamse minister zelf beheerd, t.g.v. het ontbreken van een geëigende dienst in de Vlaamse Administratie. Het verval is spoedig ingetreden. Om — (zoals gesteld in artikel 3 van de Statuten) “onverminderd de opdrachten van de administratie en complementair eraan,, — aan dit probleem te verhelpen werd in de uitgavenbegroting 1994 een bedrag van 15 miljoen frank ingeschreven op de basisallocatie 33.05 voor de oprichting van een Vlaamse “national trust,,. Voorgesteld werd dan ook om de libellering van deze basisallocatie te wijzigen in “Subsidie aan de V.Z.W. Stichting Vlaams Erfgoed,, (BVR 23.03.94).

Inmiddels heeft de Vlaamse regering op 23 maart 1994 beslist — mits bekrachtiging door de Vlaamse Raad — toe te treden tot de op te richten V.Z.W. Stichting Vlaams Erfgoed die in een dergelijke onthaalstructuur moet voorzien, de voorgelegde statuten van deze stichting goed te keuren en de verplichtingen ten aanzien van deze stichting (zoals een bijzondere toelage vanwege het Vlaamse Gewest en de machtiging van de stichting om samenwerkingsakkoorden met de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest af te sluiten) na te leven. Tevens heeft zij hierbij tien ambtenaren aangewezen als haar vertegenwoordigers en haar goedkeuring gehecht aan de aanstelling van twee commissarissen bij de stichting, respectievelijk voorgedragen door de Vlaamse minister bevoegd voor financiën en door de Vlaamse minister bevoegd voor monumentenzorg. In functie van het algemeen belang en een correcte toepassing van de wetgeving wordt ten behoeve van deze commissarissen in het jaarlijkse subsidiebesluit een veto-recht ingeschreven.

Daar de onthaalstructuur Stichting Vlaams Erfgoed als een publiek — privaat samenwerkingsverband is opgevat, treedt als niet onbelangrijke partner ook de Koning Boudewijnstichting als stichtend lid op. Een verdere invulling vanuit de privé-sector is eveneens voorzien.

Artikel 12 van het voorliggende ontwerp-decreet, dat in

de decretale bekrachtiging van het engagement van de Vlaamse regering dienaangaande voorziet, moet toelaten om – nu de Vlaamse Raad het decreet houdende goedkeuring van de overeenkomst inzake de bescherming van het cultureel en natuurlijk erfgoed van de wereld (opgemaakt te Parijs op 16 november 1972) goedkeurde op 19 mei 1994 – ook de achterstand op het buitenland inzake het beheer van ons patrimonium in te halen. Een Vlaamse onthaalstructuur naar het voorbeeld van de buitenlandse “trusts”, is dan ook een must.

In het kader van het preventiebeleid met betrekking tot instandhouding van beschermde monumenten, heeft het besluit van de Vlaamse regering van 16 september 1992 tot het instellen van een onderhoudspremie voor beschermde monumenten positieve resultaten opgeleverd. Het is van belang dat een gelijkaardig stelsel ook voor de landschapszorg wordt ingevoerd.

Landschapszorg veronderstelt immers het uitvoeren van de noodzakelijke onderhouds- en beheerswerken om het behoud van de beschermde landschappen te verzekeren. Voor werken van onderhoud in beschermde landschappen ontbreekt echter vooralsnog een decretale basis die de toekenning van bijdragen van het Vlaamse Gewest mogelijk maakt.

Artikel 13 wil daarin voorlopig voorzien, in afwachting dat het nieuwe ontwerp van decreet dat de landschapszorg in haar geheel regelt door de Vlaamse Raad wordt goedgekeurd.

De nieuwe bepaling heeft geen financiële weerslag omdat de uitgaven worden aangerekend binnen de perken van het huidige programma 62.2 Monumenten en Landschappen (03), meer bepaald op de basisallocaties 53.02 (privé-sector) en 63.07 (openbare sector).

De Vlaamse regering opteerde uitdrukkelijk om aan de V.Z.W. Stichting Vlaams Erfgoed een decretale basis te verlenen. Aldus kan de gerezen argwaan t.a.v. deze Stichting weggewenomen worden, ondermeer door de controle door de twee commissarissen en de toekenning van een vetorecht aan deze commissarissen. Daarenboven zijn hier eveneens de beginselen van openbaarheid van bestuur van toepassing.

2. Bespreking

De heer L. Barbé neemt geen genoegen met de door de minister gegeven toelichting bij de aan deze Commissie toegewezen artikelen. De tekst van artikel 12, zoals deze thans voorligt, biedt onvoldoende garanties voor een adequate controle. Zal het inzagerecht van de Vlaamse regering in de stukken van de V.Z.W. voldoende worden gewaarborgd ? De controle door de Vlaamse regering is niet uitdrukkelijk in het ontwerp opgenomen. De twee commissarissen die door de Vlaamse regering worden benoemd, dienen slechts aan de Vlaamse regering verslag uit te brengen. Het lid wenst nadere informatie over de bevoegdheden van deze regeringscommissarissen. Wie vertegenwoordigen de ambtenaren van de Vlaamse Gemeenschap in deze V.Z.W. ? Hoe kunnen deze voor hun beleid ter verantwoording worden geroepen ? Wie dient geïnterpelleerd hierover ? Daarenboven uit het lid kritische bezwaren tegen de opname in de Raad van Beheer van een topambtenaar van het Bestuur van Monumenten en Landschappen. Bestaat hier niet een gevaar voor belangenvermenging ? Het lid stelt vast dat de beheersstructuur van de V.Z.W. Stichting Vlaams Erfgoed een aanvullend karakter

heeft. Hoe zal dit “aanvullend karakter,, worden gedefinieerd, vermits de topambtenaar van het Bestuur van Monumenten en Landschappen zal mede beslissen welke zaken door het Bestuur zullen worden behartigd en welke zaken zullen doorgeschoven naar de V.Z.W. Deze constructie roept bij het lid deontologische bezwaren op. Daarenboven stelt het lid vast, dat vijf personen in de Raad van Beheer van de V.Z.W. Stichting Vlaams Erfgoed, eveneens zetelen in de Raad van Beheer van de V.Z.W. Stichting Monumenten en Landschappen. Hij refereert naar zijn tussenkomst in het proceduredebat. De goedkeuring van artikel 12 impliceert de goedkeuring van de huidige samenstelling van de Raad van Beheer van de v.z.w. “Stichting Vlaams Erfgoed,, .

De minister betreurt de steeds weerkerende aantijgingen aan het adres van de directeur van het Bestuur van Monumenten en Landschappen. Nergens zijn onrechtmatig restauratiepremies toegekend. Hij weigert hierop, in afwezigheid van de betrokkene, verder dieper op in te gaan.

Hierop repliceert de heer L. Barbé als volgt. Er is wel degelijk sprake van een mogelijke belangenvermenging. Inzake het restauratieproject van de Predikherenkerk in Leuven, werden, op last van de ontwerper ervan, die eveneens een ambtenaar is van het Bestuur van Monumenten en Landschappen, door de architect voor de plaatsing van sanitair bekistingswanden weggenomen. De restauratiewerken werden toevertrouwd aan een V.Z.W. uit de private sector. De restauratiewerken aan het orgel in de Sint-Pauluskerk te Antwerpen werden toevertrouwd aan een totaal onervaren orgelrestaurateur. Inzake deze restauratiewerken wou het Bestuur van Monumenten en Landschappen, geen advies inwinnen van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen.

De heer L. Barbé houdt staande dat er wel degelijk belangenvermenging mogelijk is, vermits de ambtenaren van de Vlaamse Gemeenschap, in het huidige concept van de V.Z.W. Stichting Vlaams Erfgoed gelijktijdig kunnen optreden als ontwerper, uitvoerder en controleur van de werken. Hij kondigt de indiening van amendementen aan. Het huidige concept van de V.Z.W. Stichting Vlaams Erfgoed biedt voor het lid onvoldoende garanties inzake een adequate controle door de Vlaamse Raad. Hij refereert verder naar zijn tussenkomst in het proceduredebat.

De heer J. De Mol betreurt de overhaasting m.b.t. de oprichting via artikel 12 van dit ontwerp van decreet, van de V.Z.W. Stichting Vlaams Erfgoed. De Raad van State werd verzocht om bij hoogdringendheid zijn advies te formuleren, gelet op de noodzaak het ontwerp van decreet tijdig in te dienen.

In deze context betreuren de heren L. Barbé, J. Devolder, J. Van Eetvelt en J. Timmermans de laattijdige toezending van de stukken.

De heer J. De Mol meent dat de Raad van State aldus in de onmogelijkheid was om dit ontwerp van decreet echt grondig te onderzoeken. Hij refereert naar het advies van de Raad op 26 april 1994 over het voorontwerp van decreet uitgebracht (Stuk 549 (1993-1994) – Nr. 1, blz. 60 e.v.).

De heer J. De Mol merkt op dat uit het advies van de Inspectie van Financiën blijkt dat er geen bezwaren worden geformuleerd wat betreft de doelstelling van een op te richten v.z.w., zoals deze werd geformuleerd door de Koning Boudewijnstichting in 1980. Inzake deze doelstelling wordt immers duidelijk gewezen op het aanvullend karakter van deze onthaalstructuur. De Inspectie van Financiën stelde in zijn advies van 4 februari 1994, kenmerk (D.I. 155/M&L/15(6)) :

“dat de oprichting van een V.Z.W. onder overheidsgezag zeker niet tot doel mag hebben of leiden tot het kanaliseren van alle initiatieven langs deze V.Z.W. en zeker niet tot het ontmoedigen van andere openbare of plaatselijke initiatieven. Dit gevaar lijkt niet helemaal denkbeeldig indien, zoals in de nota van de Vlaamse regering wordt gesteld : „De provincies met het huidige premiestelsel voor restauratiewerken er voordeel bij hebben eerder verenigingen te ondersteunen dan lokale besturen de provinciale bijdrage voor werken die door of op initiatief van verenigingen uitgevoerd worden, bedraagt immers maar 15 % tegenover 20 % voor werken door of op initiatief van lokale en regionale besturen -, mag op termijn ook een financiële ondersteuning door de provincies verwacht worden. De oprichting van een Vlaamse “trust,, zou de provincies tevens toelaten hun tussenkomsten in het herstructureringsluik van projecten in de sector monumentenzorg te laten geschieden via de Vlaamse “trust,, omwille van de grotere garanties op welslagen.” Daarenboven merkt de Inspecteur-generaal van Financiën op dat : „door de zeer ruime bevoegdheden die worden toegemeten aan de V.Z.W. – als beheer van monumenten, juridisch advies beleidsvoorbereidende initiatieven e.d. kunnen leiden tot een parallelle administratie.”

Daarenboven wijst de Inspecteur-generaal van Financiën er in zijn advies op, dat : „Vermits blijkbaar de meeste middelen van het departement dienen te komen, in elk orgaan van de v.z.w., de vertegenwoordigers van het Gewest over de meerderheid dienen te beschikken. Daar het patrimoniumbeheer ook van gewestgoederen tot de opdracht behoort, lijkt het aangewezen dat ook AZF zou vertegenwoordigd zijn in de Raad van Beheer. Aangewezen lijkt het ook dat bij een definitieve beslissing een prefiguratie van de begroting van de V.Z.W. wordt opgemaakt.”

De Inspecteur-generaal van Financiën besluit als volgt : „Teneinde te vermijden dat deze V.Z.W. uitgroeit tot een parallelle administratie, dat ze het bevoorrechte kanaal wordt voor betoelaging en beheer van monumenten en landschappen, dat ze de andere initiatieven buiten haar om ontmoedigt en dat door haar toedoen de decretale voorziene betoelagingsregels worden omzeild, wordt het aanbevolen de bevoegdheden te beperken tot deze die werden aanbevolen door de Koning Boudewijnstichting (Witboek van het Cultureel Erfgoed 1980). Met inachtneming van alle wettelijke bepalingen, noch openbare, noch private instanties initiatief tonen voor het behoud van geklasseerde gebouwen of sites, zonder dat de V.Z.W. zich ter zake opdringt of als alibi zou kunnen worden ingeroepen door bestaande instanties om hun verantwoordelijkheden of (geplande) initiatieven af te wentelen”.

De heer J. De Mol dringt aan op duidelijkheid vanwege de minister. Hij wil zeker geen sfeer van verdachtmaking scheppen, doch stelt vast dat de relatie administratie/v.z.w. onvoldoende transparant is. Hij eist klare afspraken vermits dezelfde personen beslissen over de aanwending van overheidsgelden door een v.z.w. waarin zijzelf zetelen in de Raad van Beheer. De minister mag niet negeren dat over een dergelijk concept bezwaren rijzen. De V.Z.W. kan immers zelf goederen verwerven, en er via aanbestedingsprocedures, restauratiewerken aan uitvoeren. Hij beaamt eveneens de door de heer L. Barbé benadrukte noodzaak aan controle, en pleit voor een vernieuwde aanpak m.b.t. de beheersstructuur van de V.Z.W. Stichting Vlaams Erfgoed.

De minister antwoordt als volgt. Hij verwijst naar § 3 van artikel 12. Hij treedt de bekommernis omtrent een mogelijke belangenvermenging bij. De minister stipt aan dat de rege-

ringscommissarissen wel degelijk ter verantwoording kunnen worden geroepen door de bevoegde ministers. Hij betreurt dat na zijn uitvoerig betoog, de heer J. De Mol geen valabel alternatief aanreikt.

Hierop merkt de heer L. Barbé op dat een V.Z.W. haar statuten zou kunnen aanpassen, waarbij de afgevaardigden van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, in een minderheidspositie zouden terechtkomen. Hij kondigt ter zake de indiening aan van een amendement aan. Ook dringt het lid, hierin bijgetreden door de heer J. Devolder aan op een inzagerecht van het Rekenhof, in alle documenten en stukken met betrekking tot de verrichtingen van de V.Z.W. Stichting Vlaams Erfgoed, teneinde de controlemogelijkheid door de Vlaamse Raad te waarborgen.

De heer L. Barbé kondigt ter zake de indiening van een amendement aan. Verder pleit hij voor een deontologische gedragscode van de ambtenaren en een meer striktere afbakening van het aandeel van de minister en de V.Z.W. bij het aflijnen van de beleidsdoelstellingen. Het argument dat andere v.z.w.'s goed werken, is niet dienstig hier. Er rezen teveel vragen.

De minister beaamt dat een inzagerecht van het Rekenhof in alle documenten en stukken met betrekking tot de verrichtingen van de Stichting Vlaams Erfgoed v.z.w., inderdaad een essentiële voorwaarde is voor de controle door de Vlaamse Raad.

4. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Artikel 12

Bij dit artikel worden door de heer L. Barbé staande de zitting meerdere amendementen ingediend. Deze amendementen zijn opgenomen in Stuk 549 (1993-1994) – Nr. 2. Het eerste amendement strekt ertoe in hoofddeel artikel 12 weg te laten.

De indiener verantwoordt het amendement als volgt : „Het oprichten van een Stichting Vlaams Erfgoed V.Z.W. kan op zich een goede zaak zijn, maar dit hoort niet thuis in een programmadecreet. Hiervoor moet een apart ontwerp van decreet ingediend worden. Er is trouwens geen enkele band met de begrotingswijziging”.

Ter stemming gelegd, wordt het amendement verworpen met 6 stemmen tegen 5 stemmen voor, bij 2 onthoudingen.

Een tweede amendement van de heer L. Barbé strekt ertoe in bijkomende orde aan artikel 2, § 2 toe te voegen wat volgt : „De statuten van de Stichting Vlaams Erfgoed V.Z.W. kunnen niet gewijzigd worden zonder toestemming van de Vlaamse Raad”. De indiener verantwoordt het amendement door erop te wijzen, dat deze toevoeging noodzakelijk is, om te vermijden dat de V.Z.W. haar statuten zou aanpassen waarbij de afgevaardigden van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap een minderheidspositie zouden krijgen.

Hierop merken de heren R. Van Rompaey en P. Breyne op dat dit amendement overbodig is, vermits dergelijke explicitering eveneens geregeld kan worden door een uitvoeringsbesluit.

De minister betwijfelt eveneens de noodzakelijkheid van dit amendement. Hij vraagt aan de heer L. Barbé om dit amendement in te trekken, vermits een oprichtingsbesluit

niet eenzijdig kan gewijzigd worden. Het Vlaamse Gewest beschikt daarenboven over een meerderheidspositie in de Raad van Beheer van de Stichting Vlaams Erfgoed V.Z.W.

De heer J. De Mol wenst te vernemen of eventueel niet nader kan omschreven worden, welke bepalingen van de statuten eenzijdig kunnen worden gewijzigd en voor welke bepalingen een 2/3meerderheid is vereist.

De heer R. Van Rompaey merkt in deze context op dat de v.z.w.'s beheerst worden door de wet van 1921.

De heer L. Barbé handhaaft dit amendement. Ter stemming gelegd wordt het amendement verworpen met 6 stemmen tegen 4 stemmen voor, bij 3 onthoudingen.

Het derde amendement van de heer L. Barbé strekt ertoe aan de tekst van artikel 12 een nieuwe § 5 toe te voegen die luidt als volgt : „§ 5. Het Rekenhof heeft een inzagerecht in alle documenten en stukken met betrekking tot de verrichtingen van de Stichting Vlaams Erfgoed v.z.w.“. De indiener verantwoordt dat deze toevoeging eventueel is om de controle van de Vlaamse Raad te waarborgen.

Ter stemming gelegd wordt het amendement aangenomen met 8 stemmen voor, 1 stem tegen, bij 3 onthoudingen.

Het vierde amendement eveneens in bijkomende orde van de heer L. Barbé strekt ertoe aan de tekst van artikel 12 een nieuwe § 6 toe te voegen die luidt als volgt :

„§ 6. Het verlenen van een subsidie aan de Stichting Vlaams Erfgoed V.Z.W. wordt afhankelijk gemaakt van een overeenkomst afgesloten tussen de bevoegde minister en de betrokken vereniging. Die overeenkomst betreft de samenwerking tussen de Vlaamse Gemeenschap en de betrokken vereniging en het toezicht op de aanwending van de terbeschikkinggestelde middelen. De overeenkomst wordt, na goedkeuring door de Vlaamse regering, onverwijld ingediend bij de Vlaamse Raad. De overeenkomst kan jaarlijks worden herzien”.

De indiener verantwoordt het amendement als volgt : Dit amendement is volledig analoog aan artikel 7, § 2 van het van het decreet van de heer J. Taylor c.s. houdende regularisatie van de toetreding van de Vlaamse regering tot verenigingen zonder winstgevend doel. Dit decreet behandelt de regularisatie van niet minder dan 13 v.z.w.'s.

Ter stemming gelegd wordt het amendement verworpen met 6 stemmen tegen 5 stemmen voor, bij 2 onthoudingen.

Het geamendeerde artikel 12 wordt aangenomen met 6 stemmen tegen 1 bij 6 onthoudingen.

Artikel 13

Dit artikel wordt zonder verdere opmerkingen aangenomen met 8 stemmen tegen 1 bij 3 onthoudingen.

De verslaggever,

De voorzitter,

J. DEVOLDER

F. VAN DEN EYNDE

ARTIKEL GEWIJZIGD DOOR DE COMMISSIE**HOOFDSTUK V****Monumenten en Landschappen****AFDELING 1****Stichting Vlaams Erfgoed V.Z.W.****Artikel 12**

§ 1. De Vlaamse regering wordt gemachtigd toe te treden tot de Stichting Vlaams Erfgoed V.Z.W.

§ 2. De goedkeuring van de statuten van de Stichting Vlaams Erfgoed V.Z.W. door de Vlaamse regering op 23 maart 1994 wordt bekrachtigd voor wat betreft de verplichtingen van de Vlaamse Gemeenschap ten aanzien van de Stichting Vlaams Erfgoed V.Z.W.

§ 3. De Stichting Vlaams Erfgoed V.Z.W. heeft tot doel onverminderd de opdrachten van de administratie en complementair eraan – de valorisatie van het erfgoed, zowel het roerende, onroerend door bestemming, als het onroerende, alsmede van de landschappen ;

§ 4. De financiële tegemoetkoming van het Vlaamse Gewest in de werking van de Stichting Vlaams Erfgoed v.z.w., omvat een jaarlijkse subsidie ad nominatim in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap opgenomen.

§ 5. Het Rekenhof heeft een inzage-recht in alle documenten en stukken met betrekking tot de verrichtingen van de Stichting Vlaams Erfgoed V.Z.W.
